

Izvoz električne energije na tržišta EU nije zabranjen, ali tumačenje zakona 123/2012 (Zakon o električnoj energiji i gasu) od strane ANRE ukazuje da su proizvođači u obavezi da svu proizvedenu električnu energiju prodaju na berzi OPCOM.

U takvim okolnostima, Nuclearelectrica i EC Oltenia nisu se usudili da izvoze energiju. Samo je Hidroelectrica prodavala struju na centralizovanoj platformi u Mađarskoj, nakon čega je usledila tužba od strane ANRE. Međutim Hidroelectrica je dobila slučaj.

To znači da postoji sudska odluka koja dozvoljava proizvođačima da sklapaju direktne ugovore o izvozu električne energije na tržišta dražava članica EU. Međutim, proizvođači tvrde da bi time kršili zakon koji zabranjuje izvoz električne energije, zbog čega se traže izmene zakona 123.

Savet za zaštitu konkurenциje zahteva od ANRE i Ministarstva energetike da preduzme sve neophodne korake za promenu zakona o energetici i/ili podzakonskih akata, tako da propisi u ovoj oblasti omoguće slobodnu konkurenčiju, slobodan pristup tržištu od strane evropskih i nacionalnih proizvođača električne energije, uključujući mogućnost direktnog izvoza.

Ministarstvo energetike ocenjuje da je potrebna detaljna analiza prednosti i nedostataka koje direktna prodaja energije na drugim tržistima može imati na domaće tržište, ekonomsku konkurentnost, dostupnost krajnjim potrošačima, performanse proizvođača energije u državnom sektoru i na državni budžet. Zvaničnici ministarstva insistiraju na važnosti obezbeđivanja zaštite ugroženih potrošača i održavanju konkurentnosti u sektoru. Hidroelectrica i Nucelarelectrica su najjeftiniji proizvođači električne energije u zemlji, tako da bi trebali prodavati proizvedenu struju u zemlji, a ne da je izvoze, rekao je predsednik ANRE Niculae Havrilet. On je dodao da ANRE nije donela odluke kojima se zabranjuje izvoz. „Slažem se da ne treba postaviti prepreke za izvoz. ANRE je izdao tumačenje koncepta centralizovanog tržišta, koji se pojavljuje u zakonu, dok u evropskom zakonu ne postoji takav koncept, već koncept organizovanog tržišta.“, rekao je predsednik ANRE.

S druge strane, proizvođači snažno zahtevaju svoje pravo da izvoze električnu energiju. Zakon ne dozvoljava proizvođačima električne energije da izvoze struju putem transakcija na osnovu bilateralnih ugovora zaključenih direktnim pregovorima. S obzirom da u Rumuniji postoji višak električne energije, proizvođači gube priliku da doro zarade direktnom prodajom na regionalnim tržistima i tržistima EU.

Ostaje da se vidi da li će izmene i dopune Zakona o energetici proizvođačima omogućiti da izvoze električnu energiju.